

با اندیشمندان حسابداری جهان آشنا شویم

موریس مونیترز (۱۹۱۰-)

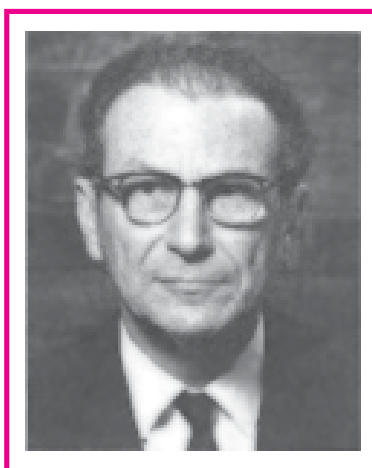
محقق و مولف برجسته حسابداری

گردآوری و ترجمه: دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی- بتول زارعی

موریس مونیترز (Maurice Moonitz) فرزند ساموئل دیوید (David Samuel) و اوا ویت استین (Eva Wittestein) در اکتبر ۱۹۱۰ در شهر سین سیناتی (Cincinnati) از ایالات اوهایو (Ohio) ایالات متحد متولد شد. دوران دبیرستان را در سین سیناتی گذراند و در سال ۱۹۲۷ فارغ التحصیل گردید. مدت دو سال (۱۹۲۷ و ۲۹) در دانشگاه

سین سیناتی تحصیل کرد ولی تحت تاثیر شرایط بد اقتصادی دوران بحران ۱۹۲۹ که بر ایالت کالیفرنیا و ساکرامنتو (Sacramento) حاکم بود از دانشگاه کناره گیری کرد، و پس از دو سال (۱۹۲۹ و ۳۱) کار در بانک ساکرامنتو تصمیم به ادامه تحصیلات دانشگاهی در دانشگاه برکلی (Berkeley) کالیفرنیا گرفت و در سال ۱۹۳۳ موفق به دریافت مدرک لیسانس از آن دانشگاه گردید.

تازه تاسیس کارشناسی و دکترای علوم اداری فعالیت داشت. وی به منظور ارتقای دانش خود در زمینه حسابداری عمومی در سالهای ۵۶-۵۵ از دانشگاه مرخصی گرفت و به آرتور اندرسن رفت. مرخصی دیگر او در سالهای ۶۰-۶۳ به منظور برعهده گرفتن ریاست گروه تحقیق حسابداری انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) بود. او مجدداً به برکلی بازگشت و همراه با تدریس در سالهای ۶۰-۶۳ عضو هیئت اصول حسابداری (APB) نیز بود. او در

سین سیناتی تحصیل کرد ولی تحت تاثیر شرایط بد اقتصادی دوران بحران ۱۹۲۹ که بر ایالت کالیفرنیا و ساکرامنتو (Sacramento) حاکم بود از دانشگاه کناره گیری کرد، و پس از دو سال (۱۹۲۹ و ۳۱) کار در بانک ساکرامنتو تصمیم به ادامه تحصیلات دانشگاهی در دانشگاه برکلی (Berkeley) کالیفرنیا گرفت و در سال ۱۹۳۳ موفق به دریافت مدرک لیسانس از آن دانشگاه گردید.

مونیترز، پس از فارغ التحصیل شدن از

دانشگاه، در سال ۱۹۳۴ به عنوان دفتردار بانک فدرال در برکلی به کار پرداخت و در پاییز همان سال مجدداً به عنوان دانشجویه دانشگاه برکلی بازگشت و تا ۱۹۳۷ در آنجا ماند. در ۱۹۳۶ مدرک فوق لیسانس خود را دریافت کرد و از آزمونهای ورودی به دکتری را نیز گذراند.

زمانی که در سالهای ۱۹۳۷-۴۲ به صورت تمام وقت در دانشگاه سانتا کلارا (Santa Clara) کار می کرد، به تحصیل خود نیز ادامه داد و در سال ۱۹۴۱ از دانشگاه برکلی مدرک دکترا گرفت. در سال ۱۹۴۲ از سانتا کلارا به دانشگاه استنفورد (Stanford) رفت و در ۱۹۴۴ در آنجا حسابرس موسسه آرتور اندرسن

سپتامبر ۱۹۶۶ مرخصی دو ساله ای از دانشگاه گرفت تا تحت عنوان مدیر موسس موسسه علوم اداری لینگنان (Lingnan) که یک دانشگاه چینی تازه تاسیس در هنگ کنگ بود فعالیت کند. پس از اتمام ماموریتش در هنگ کنگ در تابستان ۱۹۶۸ به عنوان محقق وابسته به دانشگاه کانتربری (Canterbury) به نیوزیلند رفت. مونیترز همچنین از دانشگاههای اتاگو (Otago) در دیون دین (Dunedin)، ویکتوریا در ولینگتون (Wellington) و آکلند (Auckland) بازدید کرد. در راه بازگشت به آمریکا از ملبورن (Melbourne) و سیدنی (Sidney) در استرالیا گذشت و در هر شهر

مونیترز، پس از فارغ التحصیل شدن از دانشگاه، در سال ۱۹۳۴ به عنوان دفتردار بانک فدرال در برکلی به کار پرداخت و در پاییز همان سال مجدداً به عنوان دانشجویه دانشگاه برکلی بازگشت و تا ۱۹۳۷ در آنجا ماند. در ۱۹۳۶ مدرک فوق لیسانس خود را دریافت کرد و از آزمونهای ورودی به دکتری را نیز گذراند. زمانی که در سالهای ۱۹۳۷-۴۲ به صورت تمام وقت در دانشگاه سانتا کلارا (Santa Clara) کار می کرد، به تحصیل خود نیز ادامه داد و در سال ۱۹۴۱ از دانشگاه برکلی مدرک دکترا گرفت. در سال ۱۹۴۲ از سانتا کلارا به دانشگاه استنفورد (Stanford) رفت و در ۱۹۴۴ در آنجا حسابرس موسسه آرتور اندرسن

مقاله ای در ارتباط با موضوع جدید و مورد علاقه اش تحت عنوان «چرایی مشکل دستیابی به اجماع در اصول حسابداری» ارائه کرد.

مونیترز پس از بازگشت به برکلی در سال ۱۹۶۸ تا زمان بازنشستگی در اول ژوئیه ۱۹۷۸ در همانجا ماند. او در سازمانهای اجتماعی و حرفه ای زیادی فعال بوده است. به عنوان معاون (۱۹۵۸) و رئیس (۱۹۷۸-۷۹) انجمن حسابداری امریکا (AAA) فعالیت داشته است. همچنین عضو کمیته مفاهیم و استانداردهای انجمن حسابداری امریکا در سالهای ۱۹۵۱-۵۷ و کمیته بعدی که جایگزین آن گردید با عنوان «کمیته تئوری حسابداری» (۱۹۵۸-۵۹) بوده است.

او در بخش خلیج شرقی جامعه حسابداران رسمی کالیفرنیا فعالیتهای مختلفی را ارائه کرد، از جمله خزانه دار (۱۹۶۹-۷۰)، نایب رئیس (۱۹۷۰-۷۱) و رئیس (۱۹۷۱-۷۲) جامعه بود. او با مکتوب کردن صورتجلسه نقش فعالی در کنفرانس جامعه حسابداران رسمی ایالتی در سال ۱۹۷۰ ایفا کرد.

مونیترز همچنین سردبیر مجله کالیفرنیا منیجمنت ریویو (California Management Review) بود و طی دوره ۱۹۴۴-۴۵ نیز عضویت کمیسیون برنامه ریزی منلوپارک (Menlo Park) در کالیفرنیا را داشت. او همچنین به عنوان ممتحن خارجی دانشگاه هنگ کنگ (۱۹۶۷-۷۰) و دانشگاه چینی های هنگ کنگ (۱۹۷۰-۷۸) فعالیت داشته است.

مونیترز به عنوان محققی پرکار در مجلات حرفه ای زیادی مقاله نوشت و کتابها و رساله های زیادی تألیف کرد، از جمله: «تئوری بنگاه در صورتهای مالی تلفیقی»^۲ (۱۹۴۴)، «مفروضات اساسی حسابداری» (۱۹۶۱)، «مجموعه آزمایشی اصول رایج حسابداری برای شرکتهای تجاری» به همراه رابرت تی اسپروز (Robert T. Sprouse) (۱۹۶۲) و «دستیابی به اجماع بر روی استانداردها در حرفه حسابداری» (۱۹۷۴). این کتاب به زبان ژاپنی ترجمه شده اند.

مونیترز یکی از مولفان کتاب «راهنمای جیبی حسابداران» در چاپهای ۱۹۴۳ و ۱۹۵۶ بوده است و همچنین سری کتابهای میانه دو جلدی را تألیف کرده است. از تالیفات دیگر مونیترز «حسابداری: تحلیل مسائل» همراه استهلینگ (Staehling) در ۱۹۵۲ و سری تجدیدنظر شده در ۱۹۶۳ و ۶۴ به همراه لوئیس جردن (Louis Jordan) را می توان نام برد. او همچنین کتاب «مقالات مهم حسابداری» را به همراه ای سی لیتلتون (A.C. Littleton) در

سال ۱۹۵۶، در سال ۱۹۷۱ «حسابداری عمومی تا ۱۹۸۰» و در سال ۱۹۷۸ «سه گام در توسعه اندیشه حسابداری» را تألیف کرد. از تالیفات دیگر او «تغییر قیمتها و گزارشگری مالی» (۱۹۷۳)، «روشهای ارزش بازار برای سرمایه گذاریهای بین شرکتهای بورس» به همراه رید کی استوری (Reed K. Storey) در ۱۹۷۶، «استانداردهای حسابرسی بین المللی» به همراه ادوارد استمپ (Edward Stamp) در ۱۹۷۸ را می توان نام برد.

در ۱۹۳۳ مونیترز توسط فی بتا کاپا (Phi Beta Kappa) برگزیده شد در حالیکه در بتا گاما سیگما (Beta Gamma Sigma) و بتا آلفا پسی (Beta Alpha Psi) عضویت داشت. او در دوره ۱۹۵۷ تا ۵۹ رئیس واحد برکلی فی بتا کاپا (Phi Beta Kappa) بود. در ۱۹۷۴ تا ۷۵ به عنوان محقق برجسته بتا گاما سیگما انتخاب شد.

مونیترز در ۱۹۷۵ جایزه حسابداری بنیاد آلفا کاپا پسی (Alpha Kappa Psi) را دریافت کرد و در ۱۹۷۶ جایزه «استاد برجسته جامعه حسابداران رسمی کالیفرنیا» را برای تحصیل و تحقیق به دست آورد و در ۱۹۷۸ نیز موفق به دریافت تقدیرنامه برکلی از دانشگاه برکلی گردید. در سال ۱۹۸۵ جایزه استادان ماندگار حسابداری را از انجمن حسابداری امریکا دریافت کرد. وی در سال ۱۹۷۹ توسط تالار مشاهیر حسابداری برگزیده شد.

مونیترز در ۱۹۳۴ با روت هلن لوبین (Ruth Helen Lubin) ازدواج کرد و صاحب سه فرزند شد. در ۱۹۷۵ از همسر اولش جدا شد و در ۱۹۵۹ با لی سین تیا دانیلز (Lee Cynthia Daniels) ازدواج کرد. از تفریحات مورد علاقه او موسیقی است و از ده سالگی به ناوختن ویولن مشغول است. او در طی دوران زندگی خود در گروههای موسیقی زیادی ویولن زده است؛ از جمله ارکستر سمفونیک ساکرامنتو، برکلی و هنگ کنگ و گروه موسیقی مجلسی در کالیفرنیا و نیویورک.

مونیترز پس از اتمام دوران دبیرستان که در واقع گرایش موسیقی داشت وارد دانشگاه شد. هوش، اخلاق، علاقه و تلاش او منجر شد تا زندگی او در مسیر پژوهش علم و دانش رقم بخورد. موفقیت او به عنوان محقق همان طور که بیان شد توسط انجمنهای معتبر زیادی تایید شده است و این موفقیت مرهون تجربه های او در عرصه های مختلف حسابداری است. کار او به عنوان دفتردار و سپس حسابرس هشت سال طول کشید. ۳ سال فعالیت در هیئت اصول حسابداری که مرجع استانداردهای حسابداری در امریکا^۳ در دهه ۶۰ محسوب می شد و سالهایی که به عنوان کارمند در انجمن محلی

**مونیتز در حوزه
حسابداری تورمی
نیز مطالبی نوشته
است که در قالب
تمثیلهایی رویکرد
سطح عمومی قیمتها را**

**که امروزه توسط تمام محققان
پذیرفته شده به زبانی راحت بیان می کرد**

حسابداری ارزش جاری گردید، انجمن خواست که هیچ اقدامی بر روی آن انجام نشود و در سال ۱۹۶۲ هیئت استانداردهای حسابداری بیان کرد: "... با آنکه این مطالعات کار با ارزشی در اندیشه حسابداری محسوب می شوند ولی با اصول پذیرفته شده فعلی خیلی زیاد مغایرت دارند و در این زمان قابل قبول نیستند. آن تصور یقیناً با شرایط زمانی آن دوره حسابداری حرفه ای همخوانی داشت اما نتایج هر نوع مطالعه و تحقق مفهومی که توسط حرفه مورد تایید واقع شده است تا حد زیادی به کارهای مونیتز و اسپروز نزدیک بوده است تا بر نظرات هیئت اصول حسابداری در ۱۹۶۲. مونیتز در حوزه حسابداری تورمی نیز مطالبی نوشته است که در قالب تمثیلهایی رویکرد سطح عمومی قیمتها را که امروزه توسط تمام محققان پذیرفته شده به زبانی راحت بیان می کرد و همچنین «تحلیلی بر فرایند استاندارد گذاری در امریکا» را تالیف کرد. این کارها نیز مانند کارهای دیگر او از حد بالایی از استاندارد تحقیق برخوردارند. این کار تحقیقی مونیتز سایر دانشگاهها را نیز به تغییر تفکر در حوزه حسابداری کشاند.

کتابشناسی:

- ✓ Moonitz, M., The Basic Postulates of Accounting, Accounting Research Study No. 1, New York: AICPA, 1961
- ✓ ----, The Entity Theory of Consolidated Statements, Sarasota, FL: American Accounting Association, 1944
- ✓ ----, and R.T. Sdprouse, A Tentative Set of Broad Accounting Principles for Business Enterprises, Accounting Research Study No. 3, New York: AICPA, 1962
- ✓ ----, and C.C. Staehling, Accounting: An Analysis of Its Problems, 2 Vols., New York: Foundation Press, 1952

منابع:

- ✓ <http://fisher.osu.edu/acctmis/hof/moonitz.html>
- ✓ Michael Chatfield, Richard Vangemeersh, The History of Accounting, An International Encyclopedia, New York & London: Garland Publishing, inc., 1996, pp. 423, 424

پانوشتهها:

- 1- Why Is It So Difficult to Agree Upon a Set of Accounting Principles?
- 2- The Entity Theory of Consolidated Statements
- 3- American Standards Setting Body

حسابداران رسمی کار می کرد ارتباط او را با حرفه حفظ کرد. همان طور که از تالیفات او بر می آید مونیتز خیلی متنوع بر اندیشه حسابداری تاثیر گذاشته است. اولین کار برجسته و مهم او «تئوری بنگاه در صورتهای مالی تلفیقی» که در سال ۱۹۴۴ منتشر شد در واقع معرفی یک رویکرد مفهومی - منطقی از صورتهای مالی تلفیقی بود و بر این فرض که گروه شرکتهای کاملاً وابسته از نظر اقتصادی و حسابداری مانند یک واحد هستند قرار داشت و این فرض نیازمند آن بود که تمام داراییها و بدهیهای موسسه از جمله سرفعلی منعکس کننده ۱۰۰ درصد ارزش آنها در هنگام معامله باشد نه تنها سهم منافع اکثریت را نشان دهد. از کتابهای دیگر او اثری دو جلدی با عنوان «حسابداری: تحلیلی بر مسائل آن» که به همراه چارلز استهلینگ تالیف کرده و در این کتاب، یک مثال جامع ارائه شده و در قالب آن تمام اقلام صورتهای مالی از جمله سود خالص به ارزش فعلی اندازه گیری شده است.

در ۱۹۶۰، مونیتز به عنوان اولین مدیر تحقیق حسابداری در انجمن حسابداران رسمی امریکا منصوب شد. از کارهای دیگر او تحت عنوان «مفروضات اساسی حسابداری» و همچنین «یک مجموعه آزمایشی از اصول حسابداری» در شماره های ۱ و ۳ مجموعه اکانتینگ ریسرچ استادی (Accounting Research Study) به چاپ رسید. اولین کار به نظر می رسد که دقیقاً مطابق با سفارش انجمن حسابداران رسمی امریکا تحت عنوان «تحقیقی بر مفروضات اساسی اصول حسابداری» باشد اما از آنجا که رویکرد هنجاری (دستوری) در تحقیقات حسابداری استفاده شده بود و منجر به